Lietas arhīva Nr. A42-01524-20/17
ECLI:LV:ADRJRIT:2020:0619.A420152420.5.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2020.gada 19.jūnijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Agris Dreimanis

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2020.gada 25.februāra lēmuma Nr.31.1-8.2/33538 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. A/ Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – dienests) kopš 2016.gada 1.janvāra bija reģistrēta kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.

Ar dienesta 2020.gada 12.februāra lēmumu Nr.31.1-8.61.5/25486 (turpmāk – sākotnējais lēmums) nolemts, ka pieteicēja zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar 2020.gada 1.janvāri.

[2] Ar dienesta 2020.gada 25.februāra lēmumu Nr.31.1-8.2/33538 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Mikrouzņēmums ir tiesīgs izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli, ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākumi nepārsniedz 720 *euro* (*Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 2.panta ceturtā daļa*).

Pieteicējas 2018.gada 9.janvārī iesniegtajā mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijā par 2017.gada 4.ceturksni (turpmāk – strīdus deklarācija) 2017.gada decembrī deklarēti ienākumi 792,26 *euro*.

[2.2] Pieteicēja 2017.gada decembrī deklarējot ienākumus, kas pārsniedz 720 *euro*, strīdus deklarācijā norādīja, ka gūtie ienākumi nav pārsniegti, lai gan uz pieteicēju nav attiecināms Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 6.panta ceturtajā daļā noteiktais izņēmums. Izņēmums ir attiecināms pārsniegumiem, kuri aprēķināti atbilstoši Darba likuma normām, taču pieteicēja nevar būt darba attiecībās ar sevi (dibināt darba tiesiskās attiecības uz darba līguma pamata). Līdz ar to pieteicēja neatbilst Darba likumā noteiktajiem kritērijiem.

Pamatojoties uz minēto, dienests 2019.gada 26.aprīlī lūdza pieteicēju līdz 2019.gada 17.maijam precizēt strīdus deklarāciju, izdarot atzīmi „ir pārsniegts" un aprēķinot papildus maksājamo nodokli.

Līdz norādītajam termiņam pieteicēja strīdus deklarācijas precizējumu ienākumu daļai, kas pārsniedz 720 *euro*, neiesniedza.

[2.3] Saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 7.panta piekto un sesto daļu mikrouzņēmumam ir tiesības ne vairāk kā divas reizes precizēt mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju par pārskata ceturksni mēneša laikā pēc ceturksnim sekojošā mēneša piecpadsmitā datuma; pēc minētā termiņa izbeigšanās mikrouzņēmumam ir tiesības iesniegt tikai tādus mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju precizējumus, kuri palielina maksājamā nodokļa apmēru, bet nav tiesību samazināt vai palielināt mikrouzņēmuma darbinieka ienākumu no mikrouzņēmuma.

Līdz ar to nav nozīmes, ka pieteicēja 2020.gada 16.februārī (pēc sākotnējā lēmuma pieņemšanas) atsaucās uz dienesta atgādinājumu un iesniedza deklarācijas precizējumu. Tajā, neievērojot dienesta 2019.gada 26.aprīlī sniegtos norādījumus, pieteicēja samazināja gūtā ienākuma summu.

[2.4] Atkārtoti mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu pieteicēja būs tiesīga iegūt no 2021.gada 1.janvāra.

[3] Pieteicēja iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicēja strīdus deklarācijā 2017.gada decembrī kļūdaini uzrādīja ienākumus 792,26 *euro*.

[3.2] Saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta astoto daļu, ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs neizpilda kādu no likuma nosacījumiem, tas zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo taksācijas periodu.

Tā kā dienesta konstatētais pārkāpums ir noticis 2017.gadā, tad dienests nevarēja atņemt pieteicējai mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar 2020.gada 1.janvāri, kas nav nākamais taksācijas periods.

[3.3] Pieteicēja ir seniore. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa zaudēšana ļoti ietekmē pieteicējas materiālo labklājību.

Kopš 2016.gada 1.janvāra tas ir vienīgais pieteicējas kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājas pārkāpums. Turklāt – pieļauts nejaušas kļūdas dēļ.

Zaudējot mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu, pieteicēja kļūst par iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāju, kas pieteicējai ir par apgrūtinošu.

[4] Rakstveida paskaidrojumā dienests pieteikumu neatzina, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā esošo argumentāciju. Papildus norādīja un uzsvēra turpmāk minēto.

[4.1] Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 7.panta sestā daļa (gan šobrīd spēkā esošā, gan iepriekš spēkā esošā redakcija) noteic, ka mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs pēc šā panta piektajā daļā noteiktā termiņa izbeigšanās var iesniegt tikai tādus precizējumus, kas palielina maksājamā nodokļa apmēru. Strīdus deklarācijā veicot labojumu un 2017.gada decembra mēnesī kā saņemto atalgojumu norādot 720 *euro*, samazinātos maksājamā nodokļa apmērs.

[4.2] Pieteicējas arguments, ka mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa zaudēšana ar 2020.gada 1.janvāri būtu tiesiska tikai tad, ja pārkāpums būtu noticis 2019.gadā, ir nepamatots.

Noteikuma, ka statuss tiek zaudēts ar nākamo taksācijas periodu, mērķis ir atvieglot nodokļu administrēšanu, nodrošinot, ka personas nodokļa maksāšanas režīms mainās līdz ar taksācijas gadu, kurš sakrīt ar kalendāro gadu. Noteikuma mērķis nav kaut kādā veidā ierobežot nodokļu administrācijas pilnvaras uzraudzīt Mikrouzņēmumu nodokļa likuma noteikumu izpildi. Sekojot pieteicējas loģikai, gadījumā, ja pārkāpums ir noticis taksācijas gada pēdējā mēnesī, bet dienests par to, ātrākais, var uzzināt nākamajā gadā līdz ar deklarācijas iesniegšanu, dienests nevarētu pieņemt lēmumu par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu zaudēšanu.

Motīvu daļa

[5] Lietā ir strīds par to, vai dienests pamatoti ir noteicis, ka pieteicēja zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar 2020.gada 1.janvāri sakarā ar to, ka pieteicēja strīdus deklarācijā 2017.gada decembrī deklarējusi ieņēmumus, kas pārsniedz 720 *euro*.

Pieteicējas pretargumenti pārsūdzētajam lēmumam ir:

- strīdus deklarācijā 2017.gada decembrī ienākumi 792,26 *euro* apmērā ir deklarēti nejaušas kļūdas dēļ;
- tā kā dienesta konstatētais pārkāpums ir noticis 2017.gadā, dienests nebija tiesīgs atņemt pieteicējai mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar 2020.gada 1.janvāri, jo tas nav nākamais taksācijas periods pēc 2017.gada.

[6] Saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 1.panta 1.punktu mikrouzņēmums citstarp ir fiziskā persona, kas reģistrēta dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs, ja tā atbilst visiem šajā punktā minētajiem kritērijiem.

Mikrouzņēmums ir tiesīgs izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli, ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums no mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma nepārsniedz 720 *euro* mēnesī (*Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 2.panta ceturtā daļa*).

Par mikrouzņēmuma darbinieka ienākumu no mikrouzņēmuma attiecībā uz mikrouzņēmuma īpašnieku uzskata ienākumu, kas ir attiecīgā ceturkšņa katrā mēnesī personīgajam patēriņam no mikrouzņēmuma izņemtie līdzekļi un citi naudā, pakalpojumu vai citā veidā gūtie ienākumi no mikrouzņēmuma, izņemot dividendes (*minētā likuma 2.[1] panta pirmās daļas 1.punkts*).

Ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs neizpilda citstarp Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 2.panta ceturtās daļas nosacījumus, tas zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo taksācijas periodu (kalendāro gadu) (*minētā likuma 4.panta astotā daļa, 5.panta pirmā daļa*).

[7] Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 8.aprīļa noteikumu Nr.190 „Noteikumi par mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību" 13.[1] punktu, ja darbinieka mēneša ienākums pārsniedz Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteikto ierobežojumu – 720 *euro*, šādam darbinieka ienākumam nodokļa maksātājs dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmā izveidotajā izvēles laukā izdara attiecīgu izvēli – „Nav pārsniegts", ja ir izpildīts Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 6.panta ceturtās daļas nosacījums, ka darbinieka pārsniegtais ienākuma apmēra kritērijs netiek uzskatīts par pārsniegtu, vai „Ir pārsniegts", ja šis nosacījums neizpildās.

Savukārt Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 6.panta ceturtā daļa noteic: ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums pārsniedz šā likuma 2.panta ceturtajā daļā noteikto ierobežojumu, papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajai mikrouzņēmumu nodokļa likmei piemēro palielinātu minētā nodokļa likmi 20 procentu apmērā no šā likuma 5.panta ceturtajā daļā minētā ar nodokli apliekamā objekta. Ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums no mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma pārsniedz 720 *euro* Darba likumā noteiktā atlaišanas pabalsta dēļ vai tādēļ, ka viņam ir izmaksāta kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu, darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumā un ar šo personu darba tiesiskās attiecības netiek atjaunotas sešu mēnešu laikā pēc to izbeigšanas, kā arī tādēļ, ka darbiniekam izmaksājamā summa par ikgadējo apmaksāto atvaļinājuma laiku ir aprēķināta atbilstoši Darba likuma normām, mikrouzņēmuma darbinieka ienākuma apmēra kritērijs netiek uzskatīts par pārsniegtu un šajā daļā noteiktā nodokļa likme nav jāpiemēro.

[8] Pieteicēja, iesniedzot dienestā strīdus deklarāciju, III mēnesī (2017.gada decembrī) deklarējusi ienākumus 792,26 *euro*, kā arī attiecīgajā izvēles laukā norādījusi, ka gūtie ienākumi nav pārsniegti (*lietas 31.–32.lapa*).

Nav strīda, ka attiecībā uz pieteicēju neizpildās Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 6.panta ceturtās daļas izņēmuma nosacījums.

Līdz ar to dienests pamatoti lūdza pieteicēju precizēt strīdus deklarāciju, izdarot atzīmi, ka gūtie ienākumi ir pārsniegti, kā arī pārsnieguma daļai aprēķinot papildus maksājamo nodokli, kas saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 6.panta ceturto daļu ir 20 procenti (*lietas 33.–35.lapa*). Pieteicēja dienesta noteiktajā termiņā (līdz 2019.gada 17.maijam) strīdus deklarāciju neprecizēja.

Savukārt 2020.gada 16.februārī – vienā dienā ar sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas iesniegumu – pieteicēja dienestam iesniedza strīdus deklarācijas precizējumu (*lietas 39.–41.lapa*). Strīdus deklarācijas precizējumā pieteicēja III mēnesī (2017.gada decembrī) deklarējusi ienākumus 720 *euro*. Savukārt sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas iesniegumā pieteicēja ir norādījusi, ka datorsistēmas kļūdas dēļ 2017.gada decembrī pieteicējai ir uzrādīts kļūdains algas apmērs, kas pārsniedz 720 *euro*; reālie ienākumi pieteicējai 2017.gada decembra mēnesī bija 720 *euro*, bet pārsniegums ir attiecināms uz 2018.gada janvāri; kārtojot grāmatvedību, pieteicēja sajauca periodus, uz kuriem bija attiecināmi ienākumi.

Vēl redzams, ka 2020.gada 16.februārī pieteicēja dienestā ir iesniegusi arī mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijas par 2018.gada 1.ceturksni labojumu, papildinot tajā I mēnesī (janvārī) deklarētos ienākumus par 72,26 *euro* (*lietas 42.–45.lapa*). Šāda summa (72,26 *euro*) atbilst strīdus deklarācijā sākotnēji norādītajai pārsnieguma daļai.

[9] Saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 7.panta pirmo daļu mikrouzņēmumu nodokli par taksācijas perioda apgrozījumu mikrouzņēmums maksā četras reizes gadā par katra ceturkšņa apgrozījumu. Savukārt panta otrā daļa noteic, ka mikrouzņēmumu nodokļa ceturkšņa deklarācija ir jāiesniedz līdz ceturksnim sekojošā mēneša piecpadsmitajam datumam.

Minētā panta piektā daļa paredz mikrouzņēmuma tiesības ne vairāk kā divas reizes precizēt mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju par pārskata ceturksni mēneša laikā pēc šā panta otrajā daļā noteiktās dienas.

Savukārt pēc šā panta piektajā daļā noteiktā termiņa izbeigšanās mikrouzņēmumam ir tiesības iesniegt tikai tādus mikrouzņēmumu nodokļa

deklarācijas precizējumus, kuri palielina maksājamā nodokļa apmēru, bet nav tiesību samazināt vai palielināt mikrouzņēmuma darbinieka ienākumu no mikrouzņēmuma vai izslēgt mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijā norādītu mikrouzņēmuma darbinieku, vai iekļaut mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijā jaunu mikrouzņēmuma darbinieku (*panta sestās daļas pirmais teikums*).

[10] No minētā izriet, ka Mikrouzņēmumu nodokļa likums paredz mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju tiesības ne vairāk kā divas reizes precizēt deklarāciju mēneša laikā no likumā noteiktās attiecīgās deklarācijas iesniegšanas dienas. Savukārt pēc šī termiņa beigām mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam ir tiesības precizēt deklarāciju, tikai ņemot vērā likumā paredzētos nosacījumus, proti, attiecīgie precizējumi nedrīkst samazināt maksājamā nodokļa apmēru, kā arī nedrīkst noteiktajā veidā ietekmēt par mikouzņēmumu darbiniekiem veiktos maksājumus vai darbinieku sastāvu.

Tomēr situācija ir atšķirīga gadījumā, ja nodokļu maksātāja mērķis nav labot deklarācijas datus pēc būtības, bet novērst iepriekš pieļautu acīmredzamu kļūdu, kas radusies tehniskas, pārrakstīšanās vai aprēķina kļūdas gadījumā. Šādu kļūdu varētu raksturot kā neatbilstību starp nodokļa maksātāja faktisko gribu (vai dienesta rīcībā jau esošajām ziņām) un šo gribas vai atbilstošu dienesta rīcībā esošo citu ziņu atspoguļojumu deklarācijā. Šādā gadījumā nav pamata pieļaut, ka šādas kļūdas labošana varētu jebkādi ietekmēt iepriekš minēto regulējuma mērķi, jo tā ir saistīta nevis ar saturiska, bet gan formāla rakstura kļūdu labošanu. Attiecīgi Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 7.panta piektajā un sestajā daļā ietvertais regulējums nav vērsts uz to, lai novērstu iespēju labot pieļautās tehniska rakstura, pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas nodokļu deklarācijā, tādējādi tas nevar ierobežot nodokļu maksātāja tiesības uz šādu acīmredzamu kļūdu labošanu (*Augstākās tiesas 2019.gada 22.novembra lēmuma lietā Nr.SKA-1663/2019 (A420293219) 8.punkts*).

[11] Nav strīda, ka pieteicēja strīdus deklarācijas precizējumu dienestā ir iesniegusi pēc Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 7.panta piektajā daļā noteiktā termiņa, strīdus deklarācijas precizējuma rezultātā samazinātos maksājamā nodokļa apmērs, ar strīdus deklarācijas precizējumu ir samazināts deklarētais ienākums.

Pārsūdzētajā lēmumā ir argumentēts, ka tam, ka pieteicēja 2020.gada 16.februārī iesniegusi strīdus deklarācijas precizējumu, nav tiesiskas nozīmes jautājumā par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu, jo ar strīdus deklarācijas precizējumu pieteicēja ir samazinājusi deklarēto ienākumu.

Savukārt pieteicējas argumentācija pēc būtības ir vērsta uz to, ka konkrētajā gadījumā pastāv minētajā Augstākās tiesas 2019.gada 22.novembra lēmumā norādītā atšķirīgā situācija.

[12] Līdz ar to noskaidrojams, kāds ir bijis pieteicējas mērķis, precizējot strīdus deklarāciju.

Lai atzītu, ka konkrētajā gadījumā pastāv šī atšķirīgā situācija, uz kuru norādīts minētajā Augstākās tiesas 2019.gada 22.novembra lēmumā, labojamajai kļūdai mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijā ir jābūt *acīmredzamai* pārrakstīšanās, aprēķina vai tehniska rakstura kļūdai. Konkrētajā gadījumā tas nav konstatējams. Proti.

No lietā esošajiem dokumentiem nekādi neizriet, ka strīdus deklarācijas precizējumu pieteicēja būtu iesniegusi, lai labotu acīmredzamu aprēķina kļūdu. Acīmredzama aprēķina kļūda būtu tad, ja, piemēram, saskaitot vairākus saskaitāmos, būtu kļūdaini norādīts rezultāts. Strīdus deklarācijā šādi vai līdzīgi aprēķini nav atspoguļoti. Arī pati pieteicēja uz minēto nav norādījusi.

Kā izriet no pieteicējas skaidrojuma, tad datorsistēmas (tas ir, tehniskas) kļūdas dēļ 2017.gada decembrī pieteicējai ir uzrādīts kļūdains algas apmērs (kas pārsniedz 720 *euro*); uzrādītais pārsniegums attiecināms uz 2018.gada janvāri; pieteicēja, kārtojot grāmatvedību (cik iespējams saprast, tad norādītās datorsistēmas kļūdas dēļ), sajaukusi periodus, uz kuriem attiecināma ienākumu pārsnieguma daļa.

Vispārīgi tiesa neapšauba, ka tā, kā pieteicēja ir norādījusi, patiešām arī varētu būtu noticis. Bet pieteicēja, kurai vienīgajai šie apstākļi ir zināmi, ne dienestā, ne tiesā nav iesniegusi nekādus pierādījumus, kas apstiprinātu šo pieteicējas apgalvojumu (piemēram, datorsistēmas uzrādītos kļūdainos aprēķinus un dokumentus, no kuriem redzams patiesais pieteicējas ienākumu apmērs 2017.gada decembrī).

Šādos apstākļos (neesot apstiprinošiem pierādījumiem) tiesai nav pamata konstatēt, ka strīdus deklarācija aizpildīta jebkādas *acīmredzamas kļūdas* dēļ. Tikpat labi strīdus deklarācijas precizējuma iesniegšanas mērķis varētu būt pieteicējai vēlamā veidā grozīt (labot) pēc sākotnējā lēmuma saņemšanas apzinātās sekas, kas ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa zaudēšana. Arī tas, ka pieteicēja atbilstoši precizējusi arī mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju par 2018.gada pirmo ceturksni, neapstiprina to, ka strīdus deklarācijas precizējuma pamatā ir acīmredzama kļūda. Proti, arī pieteicējas mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijas par 2018.gada 1.ceturksni precizējuma pamatā varētu būt tiesas jau norādītā vēlme labot apzinātās tiesiskās sekas, kas pieteicējai noteiktas ar sākotnējo lēmumu.

[13] Tā kā strīdus deklarācijas precizējums ir iesniegts pēc Mikrouzņēmumu likuma 7.panta piektajā daļā noteiktā termiņa, tas samazina maksājamā nodokļa apmēru un sākotnēji deklarētos ienākumus, kā arī nav konstatējams, ka strīdus deklarācijas labojums būtu saistīts ar acīmredzamu pārrakstīšanās, aprēķina vai tehniska rakstura kļūdu labošanu, bet Mikrouzņēmumu nodokļa likums šādu iespēju neparedz, tad strīdus deklarācijas precizējums nevar ietekmēt jautājuma par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa zaudēšanu risinājumu.

[14] Otrs pieteicējas arguments ir, ka, tā kā dienesta konstatētais pārkāpums ir noticis 2017.gadā, dienests nevarēja atņemt pieteicējai mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar 2020.gada 1.janvāri, kas nav nākamais taksācijas periods pēc 2017.gada.

Šis pieteicējas arguments turpmāk norādīto iemeslu dēļ nav pamatots.

[15] Saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta astoto daļu, ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs neizpilda kādu no šā likuma 1.panta 1.punkta vai 2.panta otrās, trešās vai ceturtās daļas, vai $2.^2$ panta nosacījumiem, tas zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo taksācijas periodu.

Minētajā normā ir skaidri pateikts, ka mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statuss tiek zaudēts „ar nākamo taksācijas periodu", bet nav nekādas piesaistes – nākamo pēc kā. Mikrouzņēmumu nodokļa regulējums ir vērsts uz tiesisko stabilitāti un prognozējamību attiecībā uz mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa izbeigšanos. Tostarp mikrouzņēmumu nodokļu maksātāja darbinieku aizsardzības aspektā – lai mikrouzņēmumu nodokli maksājošā uzņēmuma darbinieki par attiecīgā statusa izmaiņām varētu tikt laikus informēti (sk., piemēram, *Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 3.panta trešo daļu*). Lai nodrošinātu, ka gan mikrouzņēmuma darbinieki, gan dienests varētu paredzēt un prognozēt, kad mainīsies mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statuss, šī statusa zaudēšana ir atkarīga no brīža, kad dienests konstatē neatbilstību mikrouzņēmuma kritērijiem. Tas citstarp saskan ar nostāju, ka pat tad, ja mikrouzņēmumu nodokļu maksātāja statuss, kā vēlāk izrādās, ticis izmantots nepamatoti, tiesiskās sekas ir nevis automātiska statusa atņemšana par iepriekšējo laikposmu, bet samērīgi paaugstinātas nodokļa likmes noteikšana (sk., piemēram, *Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 6.panta astoto daļu*). Tādējādi likumdevējs ir iecerējis līdzsvarot vēršanos pret nepamatotu nodokļa režīma izmantošanu un visu iesaistīto personu interesēm (sal. *Augstākās tiesas 2018.gada 15.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-87/2018 (A420336714) 7.–10.punktu kopsakarā ar 3.punktu*).

Lai arī minētajā Augstākās tiesas 2018.gada 15.februāra spriedumā izteiktās tēzes saistītas ar personas vēlāk iesniegtu mikrouzņēmumu nodokļa

deklarācijas precizējumu, tās vienlīdz attiecināmas arī uz izskatāmo gadījumu. Proti, minētajā Augstākās tiesas spriedumā interpretēts Mikrouzņēmumu nodokļa likuma gars kopumā, kā arī tiesību norma (Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta astotā daļa), par kuru strīds ir arī izskatāmajā gadījumā.

Izskatāmajā gadījumā brīdis, kurā dienests konstatēja pieteicējas neatbilstību mikrouzņēmuma kritērijiem, ir 2019.gada 26.aprīlis, kad dienests pieteicējai paziņoja par konstatētajām neatbilstībām strīdus deklarācijā. No tā brīža arī pieteicēja atbilstoši Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 3.panta trešajai daļai par statusa maiņu varētu laikus paziņot algotajiem darbiniekiem, ja tādi pieteicējai būtu.

Līdz ar to secināms, ka dienests pamatoti noteicis, ka pieteicēja zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar 2020.gada 1.janvāri (nākamais taksācijas periods pēc 2019.gada).

[16] Apkopojot minēto: pārsūdzētais lēmums ir tiesisks, jo dienests saskaņā ar Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta astoto daļu pamatoti noteica, ka pieteicēja zaudē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar 2020.gada 1.janvāri, jo pieteicēja neizpildīja Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 2.panta ceturtās daļas nosacījumu (darbinieka ienākums no mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma nepārsniedz 720 *euro* mēnesī). Līdz ar to pieteikums par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251.panta sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2020.gada 25.februāra lēmuma Nr.31.1-8.2/33538 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis A.Dreimanis